

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht 2024

**Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála**

Liotuáinis

Gnáthleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuilleanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

Agus an scéim mharcála á léamh, ba chóir aird a thabhairt ar na pointí seo a leanas:

- Maidir le gach roinn den scrúdú níor chóir a mheas nach féidir glacadh le haon fhreagra ach amháin na freagraí a thugtar ar an scéim mharcála. Is féidir glacadh le nathanna cainte, frásaí agus focail eile atá ar comhchiall leis na cinn atá ar fáil ar an scéim mharcála fhoilsithe chomh maith.
- Braitheann na mionsonraí a theastaíonn in aon fhreagra ar an gcomhthéacs agus ar an gcaoi a gcuirtear an cheist, agus ar an líon marcanna atá ar fáil don fhreagra ar an scrúdpháipéar. D'fhéadfadh riachtanais agus leithdháileadh na marcanna athrú ó bhliain go bliain, dá réir sin.
- Caithfear focail, nathanna cainte nó frásaí a úsáid i gceart i gcomhthéacs agus níor cheart iad a bhréagnú, agus más léir go n-úsáidtear go mícheart iad nó go mbréagnaítear iad, ní féidir na marcanna a thabhairt.
- Mar riail ghinearálta, más ann d'amhras faoi bhailíocht aon fhreagra, ní mór do scrúdaitheoirí dul i gcomhairle lena scrúdaitheoir comhairleach sula mbronntar marcanna.

Nótaí mínithe a úsáidtear sa mharcáil

Ní thugtar nótaí mínithe sna freagraí uile

Nóta	Brí
✓	Ceart
——	Earráidí Teanga/Gramadaí
~~~~~	Doiléir
SMM	Scéim Mharcála Mhionathraithe curtha i bhfeidhm
^	Easnamh
—	Níor freagraíodh an cheist
[...]	Ábhar neamhábhartha
{ ... }	Freagraí tugtha sa teanga mhícheart

Freagraí tugtha sa teanga mhícheart m.sh. freagraí as Gaeilge/as Béarla nuair atá an Liotuáinis de dhíth nó freagraí i Liotuáinis nuair atá Ghaeilge/Béarla de dhíth – **bronn 50%** de na marcanna.

ROINN A Léamhthuiscint (120 Marc)

Freagair Léamhthuiscint 1, 2 agus 3

Léamhthuiscint 1 / Pirma užduotis

Atsakykite į klausimus nuo (a) iki (i) lietuviškai.

(a) Kokius drabužius vilkėjo praeiviai? (1 dalis) 2 Mharc

- Šiltus

(b) Kuris teiginys parodo, kad mieste jau vakaras? (1 dalis) 2 Mharc

- Vitrinos jau buvo apšviestos

(c) Kodėl pasakotojas mėgo vakaro miestą? Parašykite vieną detalę. (1 dalis) 2 Mharc

- Gatvėse žmonių būdavo daug, ypač tokio jaunimo kaip pasakotojas
- Daug žmonių, ypač jaunimo
- Daug žmonių
- Daug jaunimo
- Žmonės / jaunimas

(d) Pasakotojas pamato Ričį po keturių minučių. (1 dalis) 2 Mharc

- Neteisingai

(e) Išrinkite tinkamą žodį ir jį įrašykite. (2 dalis) 4 Mharc (4 x 1)

(i) mėlynas ilgas	<i>paltas</i>
(ii) kojos	<i>sukryžiuotos</i>
(iii) leidžia laiką	<i>viena</i>
(iv) veido išraiška	<i>sustingusi</i>
(v) šalia prisėstų ir	<i>užkalbintų</i>

(f) Raskite vieną esamojo laiko veiksmą. (2 dalis) 5 Mharc

Ceann ar bith de:

• Sėdi	• Paprašau
• Liečia	• Pasijaučiu
• Leidžia	• Esu
• Palieku	• Apsimeta
• Laiko	• Matau
• Čiupinėja	• Nedrįstu
• Žiūri	

(g) Sunumeruokite veiksnius pagal jų eiliškumą tekste. **(2 dalis)**

10 Marc (5 x 2)

Veiksmas	Eiliškumas
Pasakotojas paprašo Ričio nubėgti arbatos	1
Pasakotojas lėtu žingsniu priėjo prie moters	3
Pasakotojas atsisėdo šalia	5
Pasakotojas kelias akimirkas sėdėjo tylėdamas	6
Moteris į pasakotoją net neatsisuko	4
Pasakotojas nusprendžia pakilti iš vietos	2

(h) Pažymėkite (✓) teisingus ir neteisingus teiginius **(3 dalis)**

3 Mharc (3 x 1)

	Teisingas	Neteisingas
1. Moteris kalbėjo garsiai.		✓
2. Moteris pirštais barbeno į termosą.	✓	
3. Moteris pradėjo kalbėti pasirodžius Ričiui.		✓

(i) Parašykite vieną paros laiką, minimą tekste. **(3 dalis)**

4 Mharc

- Diena
- Vakaras

Freagair ceist **(j)** i nGaeilge.

(j) Cén fáth ar shocraigh an scéalaí dul suas chuig an mbean sa pháirc? Bíodh tagairtí don téacs mar thacaíocht le do fhreagra. (50 focal san iomlán)

6 mharc

- Is minic a chonaic an scéalaí an bhean seo ina haonar i bpáirc.
- Bhí sé fiosrach cén fáth go bhfuil an bhean seo i gcónaí ina haonar.
- Bhí sé ag iarraidh a fháil amach cén fáth a bhfuil sí i gcónaí ina suí ar an mbinse céanna agus i gcónaí ina haonar.
- Mhothaigh sé ciontach nár tháinig sé chuici riamh agus d'fhiafraigh sé di conas atá sí, cén fáth a bhfuil sí ina haonar i gcónaí.

Gan aon tagairt don téacs – lúide 1 Mharc.

Léamhthuiscint 2 / Antra užduotis

Atsakykite į klausimus nuo (a) iki (h) lietuviškai.

(a) Kas sukūrė žaidimą „Kondigno“? (1 dalis)

4 Mharc

- Vytauto Didžiojo universitetas / VDU
- Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) studentai
- Studentų komanda
- Komanda „For Fun“
- Komandos nariai Justinas / Judita

(b) Pažymėkite (✓) teisingus ir neteisingus teiginius. (1 dalis)

4 Mharc (2 x 2)

	Teisingas	Neteisingas
1. Šachmatai paremti Brailio rašto metodika.		✓
2. Išmanioji programėlė įgarsina žaidimą.	✓	

(c) Žaisdami žaidimą jūs galėsite (1 dalis)

3 Mharc

- Bendrauti ir juoktis

(d) Kuriant žaidimą praverė patyrusių žmonių patarimai. (2 dalis)

2 Mharc

- Teisingai

(e) Suderinkite sakinius. Įrašykite atsakymo raidę prie žemiau pateiktų skaičių. (2 dalis)

6 Mharc (3 x 2)

1.	2.	3.
C	A	B

(f) Kur galima rasti žaidimo aprašymą? Parašykite dvi detales. (3 dalis)

4 Mharc

- Tinklapyje kondigno.com
- Feisbuko paskyroje
- Kondigno.com
- Feisbuke

(g) Kiek žaidėjų gali žaisti žaidimą? (3 dalis)

- Nuo dviejų iki šešių žaidėjų
- Du žaidėjai
- Šeši žaidėjai

4 Mharc

2 Mharc

2 Mharc

(h) Remdamiesi tekstu pažymėkite (✓), ką rasite Kondigno žaidime. **(3 dalis)**

8 Marc (4 x 2)

(i) Žaidimo lenta	✓
(ii) Šešios palmės	✓
(iii) Kauliukai	
(iv) Maišelis	✓
(v) Mediniai pagaliukai	✓

Freagair na ceisteanna **(i)** i nGaeilge.

(i) Cad iad na buntáistí a bhaineann leis an gcluiche Kondigno? Bíodh tagairtí don téacs mar thacaíocht le do fhreagra. (50 focal san iomlán) **5 Mharc**

- Tá an cluiche do gach duine.
- Is féidir le daoine dalla agus radharcacha an cluiche a imirt.
- Cluiche suimiúil agus spraoiúil.
- Cluiche idirghníomhach, tá a lán cumarsáide agus tú ag imirt.
- Bíodh am iontach agat.
- Is féidir suas le 6 imreoir a imirt.

Gan aon tagairt don téacs – lúide 1 Mharc.

Léamhthuiscint 3 / Trečia užduotis

Atsakykite į klausimus nuo (a) iki (g) **lietuviškai**.

a) Parašykite **vieną** Lietuvos valstybės simbolį paminėtą tekste. **(1 dalis)**

5 Mharc

Ceann ar bith de:

- Lietuvos himnas
- Himnas
- Šalies vėliava
- Vėliava
- Trispalvė

b) Parašykite **dvi** detales apie Dominyką. **(1 dalis)**

6 Mharc (2 x 3)

Dhá cheann ar bith de:

- Breiko čempionato nugalėtoja
- Šešiolikmetė / 16 metų
- Labai jauna
- Lietuvos šokėja
- Laimėjo aukso medalį
- Laimėjo kelialapį į Paryžiaus olimpines žaidynes
- Turi ryžto ir užsispyrimo
- Dalyvauja tarptautiniuose čempionatuose
- Treniruojasi dieną
- Treniruojasi savaitgaliais

c) Kiek valandų treniruojasi Dominika?

6 Mharc (2 x 3)

- **Per dieną** – 6 / šešias valandas.
- **Savaitgaliais** – 8 / aštuonias valandas.

d) Kelių metų būdama Dominika susidomėjo breiku? **(2 dalis)**

3 Mharc

- Penkerių metų / 5 metų

e) Sudarykite sakinius. Įrašykite atsakymo raidę prie žemiau pateiktų skaičių. **(2 dalis)**

6 Mharc (3 x 2)

1.	2.	3.
C	A	B

f) Kas dar Dominikai yra mama? Parašykite **dvi** detales. **(2 dalis)**

4 Mharc (2 x 2)

- Treneris
- Teisėjas
- Patarėjas

g) Pažymėkite (✓) teisingus ir neteisingus teiginius. (3 dalis)

10 Marc (5 x 2)

	Teisingas	Neteisingas
1. Dominika laimėjo bilietą į Paryžiaus olimpinės žaidynes.	✓	
2. Žaidynėse šoks keturiolika pasaulio breiko šokėjų.		✓
3. Nickos tikslas – laimėti olimpiadoje.	✓	
4. Olimpinėse žaidynėse breikas bus nauja sporto šaka.	✓	
5. Šokėja nori įsirašyti į istoriją.	✓	

ROINN B: An Scríbhneoireacht (60 marc)

Marcáil *an t-ábhar* agus *teanga / friotal* astu féin

- Tabhair marcanna don **ábhar** ar dtús; Ní bhronntar aon mharcanna ar fhaisnéis/ábhar nach mbaineann le hábhar.
- Bain úsáid as lúibíní cearnóga chun ábhar neamhábharta a chur i leataobh [...]; ná bíodh sé san áireamh agus an teanga á meas.
- Ní bhronnfar aon mharc ar theanga sa chás go bhfuil freagraí go hiomlán neamhábharta nó gan aon ábhar fiúntach a bheith iontu.
- Agus an teanga á marcáil, glac le peirspictíocht dhomhanda den teanga chun obair an iarrthóra a shuí sa chatagóir is feiliúnaí.

ROINN B: An Scríbhneoireacht (60 marc)

Ketvirta užduotis

(30 Marc)

Atsakykite į **(a)** arba **(b)**, arba **(c)**.

(a) Aprašykite savo hobi.

- Kaip ir kada susidomėjote šiuo hobiu?
- Kiek laiko skiriate savo hobiui?
- Papasakokite, ko išmokote, ką naujo sužinojote užsiimdami hobiu.
- Kodėl jums patinka šis hobis?

(b) Jūsų mėgstamiausias patiekalas.

- Koks tai patiekalas?
- Iš kokios šalies šis patiekalas?
- Kur teko valgyti šio patiekalo?
- Kodėl šis patiekalas jums yra mėgstamiausias?

(c) Aprašykite jums patinkantį žymų žmogų, pavyzdžiui: aktorį, šokėją, dainininką, sportininką, rašytoją.

- Įvardinkite jums patinkantį žmogų.
- Papasakokite, ką jis / ji veikia.
- Kodėl jums patinka šis žmogus?
- Ką pasakysite, jeigu jį / ją sutiksite?

Cumarsáid:

16 mharc

4 Thasc cumarsáideacha @ 4 mharc an ceann = 16 mharc.

1ú Chatagóir 0 – 2 níl an teachtaireacht soiléir.

2ú Catagóir 3 – 4 teachtaireacht soiléir.

N.B. Mura ndearnadh an tasc cumarsáideach, ní féidir aon mharcanna a bhronnadh ar an tsainréim theanga, ar an stór focal ná ar struchtúir.

Teanga:

14 mharc

Teanga	C.4
BARR • foircinn na mbriathra, na haontuithe, na haimsirí agus iad ceart i gcónaí beagnach; • stór focal an-mhaith • beagnach na focail uile litrithe i gceart; • tuiscint mhaith ar an tsainréim theanga.	10 – 14
LÁR • foircinn na mbriathra, na haimsirí, na haontuithe agus iad ceart seachas mícheart den chuid is mó; • stór focal idir réasúnta agus maith • ar a laghad leath na bhfocal litrithe i gceart; • tuiscint mhaith ar an tsainréim theanga.	5 – 9
BUN • an chuid is mó d'fhoircinn na mbriathra, de na haimsirí, de na haontuithe mícheart; • an chuid is mó de na focail mílitrithe; • tuiscint ar bith ar an tsainréim theanga.	0 – 4

Penkta užduotis**(30 Marc)**

Atsakykite į **(a)** arba **(b)**, arba **(c)**.

- (a)** Organizuojate talentų šou. Socialinių tinklų paskyroje parašykite žinutę draugams ir pakvieskite dalyvauti.
- (b)** Sutikote savo seniai matytą draugą / -ę. Užpildykite pokalbį įrašydami atsakymus į tam skirtas vietas.
- (c)** Su draugais norite įkurti jaunimo centrą. Paprašykite miesto vadovų pagalbos.

Cumarsáid:**18 marc (6 + 12)**

Na Chéad 3 thasc @ 2 mharc an ceann = 6 mharc.

4 Thasc chumarsáideacha @ 3 mharc an ceann = 12 mharc.

1ú Chatagóir 0 – 1 teachtaireacht dhoiléir

2ú Catagóir 2 – 3 teachtaireacht shoiléir

N.B. Mura ndearnadh an tasc cumarsáideach, ní féidir aon mharcanna a bhronnadh ar an tsainréim theanga, ar an stór focal ná ar struchtúir.

Teanga:**12 mharc**

Teanga	C. 5
BARR - foircinn na mbriathra, na haontuithe, na haimsirí agus iad ceart i gcónaí beagnach; - stór focal an-mhaith - beagnach na focail uile litrithe i gceart; - tuisclint mhaith ar an tsainréim theanga.	10 – 12
LÁR - foircinn na mbriathra, na haimsirí, na haontuithe agus iad ceart seachas mícheart den chuid is mó; - stór focal idir réasúnta agus maith - ar a laghad leath na bhfocal litrithe i gceart; - tuisclint mhaith ar an tsainréim theanga.	5 – 9
BUN - an chuid is mó d'fhoircinn na mbriathra, de na haimsirí, de na haontuithe mícheart; - an chuid is mó de na focail mílitrithe; - tuisclint ar bith ar an tsainréim theanga.	0 – 4

Triail Chluastuisceana (120 Marc)

N.B. Ní gá d'iarrthóirí an fhoclaíocht bheacht a thabhairt ar na réitigh a mholtar sa scéim mharcála seo. Má thugtar an bhrí cheart, is féidir leo lánmharcanna a fháil. Má thugtar freagra ceart agus mícheart araon, bronn 0 marc.

Drochmhílitriú - 1 mharc

Roinn A (28 marc)

1. (a) Kur važiuoja Kristina?

4 Mharc

- Į Vilnių
- Vilnių

(b) Kristina neturi studento pažymėjimo.

- Neteisingas

4 Mharc

(c) Kada ir iš kurios aikštelės išvyksta autobusas?

Kada?

- Po 15 / penkiolikos minučių.
- 15 / penkiolika minučių

4 Mharc

2 Mharc

Iš kurios aikštelės?

- Iš 3 / trečios aikštelės
- 3 / trečios aikštelės

4 Mharc

2. (a) Kokia sporto šaka minima pokalbyje?

4 Mharc

- Krepšinis

(b) Kristina rungtynes žiūrės

- Kavinėje

4 Mharc

(c) Kelintą valandą prasidės rungtynės?

4 Mharc

- 3 / trečią valandą / 15:00

Roinn B (24 Marc)

1. (a) Baltijos kelio akcija vyko

4 Mharc

- Rugpjūčio 23 dieną

(b) Ką barstė lėktuvas?

4 Mharc

- Gėles

2. (a) Kiek metų buvo Baltijos kelio dalyvei Nomedai? 4 Mharc
- Dvidešimt ketveri metai / 24 metai / 24
- (b) Laimė ir stebuklai mėgsta 4 Mharc
- Tylą
3. (a) Parašykite **vieną** šeimos narį, minimą tekste. 4 Mharc
- Žmona
  - Sūnus
- (b) Ką Baltijos kelyje veikė Vytautas? 4 Mharc
- Stovėjo žmonių grandinėje
  - Dainavo dainas
  - Stovėjo susikibęs rankomis
  - Kvėpavo laisvės troškimu
  - Pajuto, kad yra laisvas

Roinn C (24 Marc)

- (a) Cuir in iúl cé acu fíor nó bréagach atá na ráitis seo leanas. Cuir tic (✓) sa bhoscaí cuí. 12 Mharc (3 x 4 Mharc)

	Fíor	Bréagach
(a) Chuig an bhféile bÁCÁla císte atá an cuireadh.		✓
(b) Bíonn an fhéile ar siúl in Radviliškiai.	✓	
(c) Tá breiseáin aráin seagail nádúrtha.	✓	

2. (a) Tá cáil ar Žagarė as a 4 Mharc
- Silíní
- (b) Cén lá den tseachtain a raibh an fhéile ar siúl? 4 Mharc
- Dé hAoine
- (c) Bhí an baile maisithe le fir bhréige. (kaliausės). 4 Mharc
- Fíor

Roinn D (24 Marc)

1. (a) Is as an Aetóip é Eskedar.

4 Mharc

- Fíor

(b) Cén blas a bhíonn ar na cnónna caife a fhástar san Afraic? Tabhair sonraí amháin.

4 Mharc

- Bláthanna
- Toradh
- Searbh

(c) Cén uirlis cheoil a bhí á seinm ag an gcailín sa chaifé?

4 Mharc

- Pianó

2. (a) Cé mhéad bliain atá Eskedar ina cónaí sa Liotuáin?

4 Mharc

- Ceithre bliana déag / 14 bliana / 14

(b) Ainmnigh an séasúr a luaitear sa téacs.

4 Mharc

- Geimhreadh

(c) Téann Eskedar ag snámh in abhainn.

4 Mharc

- Bréagach

Roinn E (20 Marc)

5 x 4 Mharc

	Ráiteas	Fíor	Bréagach
1.	(a) Thrasnaigh A.Valujavičius an tAigéan Atlantach.	✓	
	(b) Ba í an Spáinn ceann scríbe deiridh A.Valujavičius.		✓
2.	(a) Scaoileadh saor sé bhíosún.		✓
	(b) Fágfaidh na bíosúin a ngnáthóg taobh istigh de choicís.	✓	
	(c) Níor cheart na bíosúin a scanradh ar shiúl.	✓	

AGUISÍN 1

Scéim Mharcála Mhionathruithe

Cuirtear scéim mharcála mhionathraithe i bhfeidhm ar an obair a chuireann iarrthóirí isteach ar deonaíodh ceann amháin nó níos mó de na socruithe seo a leanas dóibh:

- Úsáid gairis taifeadta ar bhonn deacracht foghlama
- Úsáid gairis taifeadta ar bhonn deacracht fhisiciúil
- Úsáid próiseálaí focal guthbheoite
- Úsáid próiseálaí focal ar bhonn deacracht foghlama amháin (ríomhaire a bhfuil an seiceálaí litrithe agus gramadaí cumasaithe / díchumasaithe
- Úsáid scríobhaí
- Tarscaoileadh maidir le litriú agus gramadach

Maidir le **Gnáthleibhéal** Ardteistiméireachta na Liotuáine ciallaíonn sé seo nach ngearrtar pionós ar earráidí litrithe agus i ngnéithe áirithe gramadaí mar chásanna míchearta agus comhchuingeacha. Ní mór do na freagraí, mar sin féin, a bheith intuigthe le go mbronnfar na marcanna ar fad.

Scríobhfaidh an scrúdaitheoir SMM i bhFeidhm ar éadan na scripte.

Litriú agus aicinn mhíchearta: ná cuir líne faoi fhocail nach bhfuil litrithe i gceart, ná faoi fhocail ina bhfuil aicinn ar lár / aicinn mhíchearta, fiú má chuireann sé as d'fhuaimniú an fhocail.

Gramadach: Is féidir na gnéithe gramadaí nach ngearrfar pionós orthu a mheas ach a shamhlú go bhfuil an freagra á chloisteáil agat mar thaifeadadh. Is ar dhearmad a thabharfaidh an chluas faoi deara amháin is cóir pionós a ghearradh.

AGUISÍN 2

SCRIPT CD

Roinn A

Mír 1

Kristina: Sveikas, Domai! Seniai matytas. Kaip laikaisi?

Domas: O, labas, Kristina. Gera, ačiū. Kur važiuoji?

Kristina: Į Vilnių.

Domas: Tikrai? Aš irgi.

Kristina: Kaip smagu, keliausime kartu. Turi bilietą?

Domas: Ne. Galvojau nusipirksiu čia, autobusų stotyje.

Kristina: Gera, tai einam. Laba diena, norėčiau dviejų bilietų į Vilnių.

Stoties darbuotoja: Sveiki, ar turite studento pažymėjimus?

Kristina: Taip, prašom.

Stoties darbuotoja: Su studento nuolaida 8 eurai. Mokėsite grynais ar kortele?

Kristina: Kortele prašyčiau.

Domas: O aš grynais, ačiū.

Stoties darbuotoja: Autobusas išvyksta po 15 minučių iš trečios aikštelės. Geros kelionės.

Mír 2

Domas: Kristina, ką veiksi Vilniuje?

Kristina: Važiuoju susitikti su draugais. Žiūrėsime krepšinio rungtynes. Gal norėtum prisijungti?

Domas: O kas žaidžia?

Kristina: Lietuvos komanda su Jungtinių Amerikos Valstijų rinktine. Juk tai istorinės varžybos ir dar pasaulio čempionatas.

Domas: Tikrai? Ir kaip aš nežinojau. O kur galime jas pažiūrėti?

Kristina: Labai gera vieta yra Bernardinų sode. Ten yra tokia lauko kavinė, kurioje visada rodo krepšinį.

Domas: Puiku. Kelintą valandą?

Kristina: Varžybos prasideda trečią valandą. Katedros aikštėje būsimė apie pusę trijų, kol nueisime, bus pats laikas.

Domas: Sutarta.

Roinn B

Mír 1

1989 metų rugpjūčio 23 dieną vyko Baltijos kelias. Apie du milijonai Baltijos šalių gyventojų susikibę rankomis sudarė gyvą žmonių grandinę nuo Vilniaus per Rygą iki Talino. Jie siekė pasauliui parodyti, kad yra pasiruošę taikiai kovoti dėl nepriklausomybės. Štai ką prisimena Baltijos kelio dalyviai.

Aš esu – Edmundas. Man tuomet buvo tik 12 metų. Važiavau kartu su tėvais. Žmonių rankose plevėsavo trispalvės. Labiausiai įsiminė lėktuvas, kuris tiesiai ant žmonių barstė gyvas gėles. Žmonės iškelia rankas, o ant jų krenta gėlės, vaizdas toks, kad ir dabar prisiminus suvirpa širdis.

Mír 2

Mano vardas – Nomedas. Aš į Baltijos kelio grandinę stojau kartu su šeima. Man buvo 24-eri. Nors nebuvo nei interneto, nei mobiliųjų telefonų – apie Baltijos kelią žinojo visi. Atvažiavo ir seni, ir jauni, ir sergantys, ir žmonės su negalia. Stebuklai, kaip ir tikra laimė, mėgsta tylą. Gal todėl Baltijos kelyje niekas aplinkui nerūkavo, nebuvo perdėtos euforijos. Iki dabar atmintyje išliko ta unikali, stebuklinga tylą.

Mír 3

Aš – Vytautas. Žmona ir sūnus liko Vilniuje, o aš su kolegomis autobusu važiauvau tiesiai iš darbo. Atsistoję į žmonių grandinę visi dainavome lietuviškas dainas. Kai susikibome rankomis, atrodė lyg būtų tekėjusi elektros srovė. Visi kvėpavome tuo pačiu laisvės troškimu, todėl emocijos spaudė gerklę. Tą dieną visi pajutome, kad esame laisvi ir patys nuspręsimė, kaip mums gyventi.

Roinn C

Mír 1

Jūsų visų laukia ypatinga proga – tradicinė duonos kepėjų šventė – „Duona su pluta“!

Kada? Liepos 22 dieną!
Kur? Radviliškių kaimo kepykloje!

Festivalis „Duona su pluta“ tęsia naminės duonos kepimo tradicijas ir sukviečia duonos kepėjus iš visos Lietuvos. Jo metu žmonės iš arti gali pamatyti ne tik duonos kelią nuo tešlos iki stalo, bet ir išsikepti savo duonos kepaliuką. Šventėje duona kepama tik iš Lietuvoje užaugintų grūdų miltų. Ruginės duonos priedai – natūralūs – savame sode išauginti obuoliai, kmynai, kanapių sėklos, linų sėmenys.

Mír 2

O jei mėgstate vyšnias, atvykite į Žagarę, kur kasmet rengiamas vyšnių festivalis. Jau šį penktadienį kviečiame į turgų, kuriame rasite vyšnių pyragų, uogienių, gėrimų ir kitokių vyšnių skanėstų. Visas miestelis pasipuoš kaliausėmis. O ar žinote, kas yra kaliausė? Tai – didelė rankų darbo lėlė, kurios tikslas baidyti paukščius, kad jie nenulestų vyšnių. Ji yra pagrindinis šventės simbolis. Prie upės vyks kaliausių plaukimo rungtynės, o miesto aikštėje stovės įspūdingo dydžio – net dvylikos metrų – kaliausė.

Roinn D

Mír 1

Vilniuje, Pilies gatvėje, duris atvėrė naujas kavos baras. Kalbinau iš Etiopijos kilusią jo šeimininkę Eskedar.

- Eskedar, kuo ypatinga kava šiame bare?

- Kavos pupelės siunčiuosi iš Afrikos, o skrudinu čia, Lietuvoje. Afrikoje užaugintos kavos pupelės yra kitokios – gėlių, vaisių skonio, turi šiek tiek rūgštelės. Be to, kava yra puikus būdas pradėti pokalbį, parodyti savo kultūrą, svetingumą.

- Kodėl į Jūsų kavos barą ateina tiek daug pabėgėlių iš kitų šalių?

Kažkada ir aš buvau pabėgėlė, o dabar pabėgėliai ateina pas mane. Jie pasakoja, kaip atsidūrė Lietuvoje, kaip dabar atrodo jų gyvenimas. Kartą viena mergina paklausė, ar mano kavos bare gali pagroti pianinu – mat savo šalyje ji skambindavo, o dabar tokios galimybės nebeturi. Ir aš leidau – juk pabėgėlis pabėgėlį supranta.

Mír 2

- Tapote Lietuvos piliete. Kodėl? Juk reikėjo išpildyti nemažai reikalavimų – bent 10 metų gyventi šalyje, išlaikyti lietuvių kalbos ir konstitucijos egzaminus.

- Norėjau turėti teisę balsuoti ir dalyvauti viešame gyvenime. Jau keturiolika metų gyvenu čia ir jaučiuosi šios šalies dalimi.

- Lietuvoje žiemos šaltos ir ilgos. Kaip jas pakeliate?

Kai atvykau gyventi į Lietuvą, man buvo sunku išverti lietuviškas žiemas net ir vilkint šilčiausius drabužius. Bet pernai prisijungiau prie lietuvių, su kuriais visą žiemą kone kasdien maudomės ežere. Šaltas vanduo man – tikras jėgų ir optimizmo šaltinis.

Roinn E

Mír 1

„Kiekvienam savas Atlantas!“ – sako keliautojas Aurimas Valujavičius. Jis per 121 dieną irklinė valtimi perplaukė Atlanto vandenyną ir tapo trečiuoju žmogumi pasaulyje, įveikusi tokią distanciją. Kelionės finišą Aurimas pasiekė Majamyje, kur jį pasitiko ne tik šeima, bet ir gausus būrys vietos lietuvių.

Mír 2

Nenustebkite, jei kartais miškuose sutiksite didelį laukinį žvėrį. Šešiolika stumbrų iš Dzūkijos nacionalinio parko stumbryno paleidžiami į laisvę. Prižiūrėtojai tikisi, kad per dvi savaites stumbrai ras kaip išeiti pro atidarytus stumbryno vartus ir pasklis po miškus. Pamatę stumbrą elkitės ramiai: nebaidykite ir negąsdinkite gyvūno, o palaukite kol jis nueis savais keliais.

